

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**TOSHKENT TO'QIMACHILIK VA YENGIL
SANOAT INSTITUTI**

INFORMATIKA fanidan

KURS ISHI

Mavzu: Kasperskiy antivirusini kompyuterga o'rnatish

Bajardi: Tadjiev I.

Guruh: 5-13

Tekshirdi: Eshdavlatov B.

Toshkent 2015 yil

Kasperskiy antivirusini kompyuterga o'rnatish

Reja:

1. Kirish;
2. Kaspersky 10.0 Antivirusini kompyuterga o'rnatish;
3. Kasperskiyni qadam o'rnatish

Kirish

Jamiyat taraqqiyotida bir yechimga kelishdan, qaror qabul qilishdan oldin ushbu masalaga (soxaga) aloqador bo'lgan juda ko'plab ma'lumotlarni to'plash, ularni qayta ishlash va taxlil qilish zarur bo'ladi. Bunday ma'lumotlar to'plami shu qadar ko'payib ketganki, ularni qayta ishlash va taxlil qilish maxsus texnik tizimlar yordamisiz amalga oshirib bo'lmaydi. Kundalik hayotda qabul qilish va qayta ishlash zarur bo'lgan axborotlar hajmi nihoyatda ortib borayotganligi sababli, ba'zan ularni qabul qilishga ham ulgurmayapti. Axborot va ma'lumotlar hajmining bu qadar ko'payib ketishi, oqimning esa tezlashib borishini asosiy sabablaridan biri informatsion texnika va texnologiyalarning rivojlanishi – zamonaviy eng yangi texnologiyalarni qo'llash, hom ashyollardan oqilona foydalanish, energetik resurslardan tejamkorlik bilan ishlatish, inson mehnatini yengillashtirish hisobiga amalga oshirishdan iboratdir.

Kaspersky 10.0 Antivirusini kompyuterga o'rnatish

ZAO «KASPERSKY LABARATORIYASI» XAQIDA
QISQACHA MA'LUMOT

ZAO «Kaspersky labaratoriyasi» 1997 yilda asos solingan. Xozirgi kunda Rossiyada bu kompaniya maxsuloti

“axborot xavfsizligi” dasturiy ta’minoti bo’yicha eng ommaviy xisoblanadi: Viruslardan ximoyalanish tizimni, kutilmagan xatlar (SPAM) va xakerlik xujumlari shular jumlasiga kiradi.

ZAO «Kaspersky laboratoriyasi» – xalqaro kompaniya xisoblanadi. Markaziy offis Rossiyada joylashgan bo’lib, uning ochiq lokal ofislari Buyuk Britaniya, Frantsiya, Germaniya , Yaponiya, , benilyuks mamlakatlarida , Xitoy , Polsha , Ruminiya ,va AQSH (Kaliforniya) kabi davlatlarda joylashgan.

Fransiyada “Antivirus tadqiqotlari Evropa markazi” yangi bo’limi o’z ishini boshladi. Kasperskiyning xamkorlik tarmog’i dunyoning 500 dan ortiq yirik kompaniyalarni birlashtiradi va xamkorliklar olib boradi.

«Kaspersky laboratoriyasi» da bugungi kunda 450 dan ortiq yuqori malakali analitik mutaxassislar ish olib borishadi, ularning 10 tasi MVA diplomiga ega 16 tasi fan nomzodlari. «Kaspersky laboratoriyasi» ning qolgan virusolog analitiklari Computer Anti-virus Researcher's Organization (CARO) tashkilotining a’zolari xisoblanadi.

Kompaniyaning asosiy ahamiyati – mukammal bilim va tajriba xisoblanadi. Analitiklarning viruslarga qarshi tinimsiz izlanishlar olib borishi orqali yangi xujumlar va viruslarni

aniqlash imkoniyati yuzaga keladi. Bu esa kompaniya maxsulotining asosi va avfzalligi xisoblanadi.

«Kaspersky laboratoriyasi» birinchi bo'lib ko'pgina antivirus dasturlarining standartlarini ishlab chiqqan kompaniya xisoblanadi. Kompaniyaning asosiy maxsuloti «Антивирус Касперского®» xisoblanib, virusli xujumlarning barcha tularidan mukammal ximoya qiladi: ishchi stansiya (Workgroup), Fayl serverlari, pochta tizimlari, tarmoqlar aro ekranlar va internet shlyuzlar, cho'ntak kompyuterlari shular jumlasidandir. Ko'plab g'arb korxonalari o'zlarining maxsulotlariga «Антивируса Касперского®» yadrosini qo'llaydilar, masalan: Nokia ICG (AQSH), F-Secure (Finlandiya), Aladdin (Isroil), Sybari (AQSH), G Data (Germaniya), Deerfield (AQSH), Alt-N (AQSH), Microworld (Hindiston), BorderWare (Kanada).

«Лаборатории Касперского» mijozlari, biznesga qo'yiladigan talab va tizimning uzluksiz ishini ta'minlaydigan xizmatlarni kafolatlaydi.

TIZIMGA QO'YILADIGAN TALABLAR (APPARAT VA DASTURIY TA'MINOT)

Kaspersky Antivirusining normal ishini ta'minlash uchun eng kamida quyidagilar talab qilinadi:

Umumiy talab qilinadiganlar:

- Qattiq diskda 75 MB bo'sh joy.
- CD-ROM (Maxsulotni CD-ROM dan o'rnatish uchun).
- Kiritish qurilmasi, «sichqoncha» tipidagi manipulyator.
- Microsoft Internet Explorer 5.5 yoki undan yuqorisi (dasturning bazasi va modullarini internet orqali yangilash uchun).
- Microsoft Windows Installer 2.0.

Microsoft Windows XP Home Edition (2 yangilanish paketi yoki undan yuqori), Microsoft Windows XP Professional (2 yangilanish paketi yoki undan yuqori), Microsoft Windows XP Professional x64 Edition (2 yangilanish paketi yoki undan yuqori):

- Intel Pentium 300 Mgs protsessori yoki undan yuqoti.
- Tezkor xotiraning 256BM li maydoni

Microsoft Windows Vista Starter x32, Microsoft Windows Vista Home Basic, Microsoft Windows Vista Home Premium, Microsoft Windows Vista Business, Microsoft Windows Vista Enterprise, Microsoft Windows Vista Ultimate:

- Intel Pentium 800Mgs protsessori 32-bit (x86) / 64-bit (x64) yoki undan yuqori

- Tezkor xotiraning 512 BM li maydoni

KASPERSKY ANTIVIRUSINI KOMPYUTERGA O'RNAISH

Kaspersky Antivirusi interaktiv usulda o'rnatish ustasi yordamida kompyuterga o'rnatiladi.

O'rnatish ishlarini boshlashdan oldin kompyuterdagi barcha dasturlar ishini to'xtatib turish maslaxat beriladi.

Kaspersky Antivirusini o'rnatish uchun CD diskdagi distributiv fayli (.exe kengaytmali) ishga tushiriladi.

Xarid qilingan CD diskdagi Kaspersky Antivirus dasturi va Internetdan ko'chirib olingan Kaspersky antivirusi dasturi to'la muvofiq va bir xildir.

So'ng dasturning o'rnatish paketini (.msi kengaytmali) izlash ishga tushadi va agar u mavjud bo'lsa internet orqali Kaspersky laboratoriyasi serveridan undanda yangi versiyasini izlash boshlanadi. Agar o'rnatish paketi topilmasa, uni yuklab olish taklif etiladi. Yuklanish tugagandan so'ng Kaspersky antivirusi ishga tushadi. Faylni yuklab olish bekor qilinsa, o'rnatish ishlari oddiy rejimda davom etadi.

Antivirusni o'rnatish paketining xar bir oynasi o'ziga xos buyruqlardan tashkil topgan. Ular Dastur xaqida qisqacha ma'lumot:

- **Далее** – Oynadagi amallarni tasdiqlash va keyingi bosqichga o'tish.

- **Назад** – Bitta oldingi oynaga o'tish.

- **Отмена** – Antivirusni o'rnatishni bekor qilish.

- **Готово** – Kompyuterdagi o'rnatish ishlarini yakunlash.

O'rnatishning xar bir qadamini qisqacha ko'rib chiqamiz.

Kasperskiyni qadam bo'yicha o'rnatish

USHBU BO'LIMDA

1 QADAM. Tizimdan ushbu dasturga muvofiq yanada yangiroq dasturni izlash

2. QADAM. Tizimning o'rnatilayotgan dastur bilan muvofiqligi tekshiriladi

3. QADAM. O'rnatish ustasi

4. QADAM Litsenziyon kelishuv bilan tanishish

5. QADAM O'rnatish turini tanlash

6. QADAM O'rnatish papkasini tanlash

7. QADAM O'rnatiladigan dastur komponentalarini tanlash

8. QADAM Boshqa antivirus dasturlarini tizimdan qidirish

9. QADAM Dasturning o'rnatilishini tekshirish ishlarini so'ngi bosqichi

10. QADAM O'rnatish ishlarini yakunlash

11.QADAM Dasturni aktivatsiya qilish

1 QADAM. TIZIMDAN USHBU DASTURGA MUFOFIQ YANADA YANGIROQ DASTURNI IZLASH

Kaspersky antivirusini o'rnatish ishlari boshlanganda dastur avval Internetdan Kaspersky antivirusi serveriga murojatni amalga oshiradi.

Agar murojat bo'yicha kasperskyning yangi versiyasi aniqlanmasa, ishga tushirgan dasturimizdagi ilova bo'yicha o'rnatish ishi davom etadi.

Agar yangilanish serverida Kaspersky Antivirusining yanada yangi versiyasi aniqlansa , ushbu versiyani internetdan ko'chirib olish va o'rnatish taklif etiladi. Agar rad etsangiz o'rnatish ishlari diskdan davom etaveradi.

2. QADAM. TIZIMNING O'RNATILAYOTGAN DASTUR BILAN MUFOVIQLIGI TEKSHIRILADI

Kaspersky Antivirusi o'rnatilishidan oldin ishga tushirilgan ilova tizimni ko'zdan kechiradi , ya'ni operatsiyon tizim versiyasi va yangilanish paketini. Yana kompyuterda talab qilinadigan dasturiy vositalar mavjudligi va kompyuterdagi rolingiz xam tekshiriladi.

Agar yuqoridagi tekshiruvlar qoniqarli bo'lmasa bu xaqda o'rnatilayotgan dastur xabar beradi.

3. QADAM. O'RNATISH USTASI

Agar tizim to'liq qanoatlantirsa "Kaspersky Laboratoriyasi" dan yangi versiyasi aniqlanmasa yoki yuklab olishni rad etsangiz ushbu o'rnatilayotgan versiya xavola etiladi.

Kompyuter oynasida o'rnatish ustasining birinchi sahifasi namoyon bo'ladi.

O'rnatish ishlarini davom ettirish uchun **Далее** tugmasi bosiladi. Dasturni o'rnatishni bekor qilish uchun **Отмена** tugmasi bosiladi.

4. QADAM LITSENZIYON KELISHUV BILAN TANISHISH

Ushbu sahifa "Kaspersky laboratoriyasi" va siz ortangizdagi litsenziyon kelishuv xaqidagi axborotlarni o'zida saqlaydi. Barcha so'zlarni diqqat bilan o'qib chiqish talab qilinadi, va barcha talablarga rozi ekanligingizni tasdiqlash uchun **Я принимаю условия лицензионного**

соглашения tugmasi bosiladi so'ng **Далее** tugmasi bilan keyingi saxifaga o'tiladi .

Dasturni o'rnatishni bekor qilish uchun **Отмена** tugmasi bosiladi.

5. QADAM O'RNATISH TURINI TANLASH

Ushbu bo'limda Kaspersky Antivirusi o'rnatilishining eng qulay turini tanlab olish haqida gap ketadi:

Быстрая установка. (Tezkor o'rnatilish) Ushbu punkt tanlanganda dastur, Kaspersky **Выборочная установка.** (Tanlab o'rnatish) Ushbu punkt belgilanganda sizdan quyidagi narsalarni tanlash taklif etiladi: Dasturning qanday komponentalarini o'rnatmoqchi ekanligingizni, papkani ko'rsatish, dastur qayerga o'rnatilishi kerak, jumladan dasturni aktivatsiya qilish va maxsus master yordamida uni sozlash. Laboratoriyasi mutaxassislari bergan yo'riqnomalar, Birinchi variant tanlanganda dastur, 8 chi qadamga o'tib ketadi. (Boshqa antivirus daturlarini qidirish). Ikkinchi xolatda esa xar bir etapda biron narsa kiritish yoki tasdiq talab etiladi.

6. QADAM O'RNATISH PAPKASINI TANLASH

Ushbu etapda dastur o'rnatilishi kerak bo'lgan catalog ko'rsatiladi

“Kaspersky Antivirusi”. Sukunat bo’yicha berilga manzil:

–32-razryadli tizimlar uchun:

- **<Disk> \ Program Files \ Kaspersky Lab \ Kaspersky Anti-Virus 2009**

–64-razryadli tizimlar uchun:

- **<Disk > \ Program Files (x86) \ Kaspersky Lab \ Kaspersky Anti-Virus**

Siz **Обзор** tugmasini bosib biror boshqa manzil ko’rsatishingiz mumkin yoki manzil nomnini klaviatura orqali kiritishimiz mumkin.

Esda saqlang! Agar **Обзор** tugmasi orqali manzilni o’zgartirishga zarurat tug’ilsa manzil simvollari uzunligi 200 dan oshmasligi lozim.

O’rnatish ishlarini davom ettirish uchun **Далее** tugmasi bosiladi.

7. QADAM O’RNATILADIGAN DASTUR KOMPONENTALARINI TANLASH

Ushbu saxifa faqat “выборочная установка” tanlab o’rnatish punkti belgilanganda xavola qilinadi.

“выборочная установка” tanlab o’rnatish punkti tanlanganda Kaspersky Antivirusining maxsus

komponentalari tanlash talab etiladi. Sukunat bo'yicha ushbu komponentalar barchasi tanlangan bo'ladi.

Qaysi komponentani o'rnatilishingiz zarur bo'lmasligi haqida bilmoqchi bo'lsangiz komponentalar haqida qisqacha axborot beradigan punktini tanlab tanishishingiz mumkin.

Komponentalardan biron birini o'rnatmaslikga qaror qilsangiz o'sha komponenta menyusidagi **Компонент бюджет недоступен** (komponent mavjud bo'lmaydi) punkti tanlanadi. Yana shuni esda tutish kerakki, komponentalarni o'rnatilishini bekor qilib, ba'zi xavfli dasturlarning tahdidini kuchaytirgan bo'lasiz..

Komponentlar tanlash ishlari tugagandan so'ng **Далее** tugmasi bosiladi. Komponentalarning sukunat bo'yicha berilgan ro'yhatini qayta tiklash uchun **Сброс** tugmasi bosiladi.

8. QADAM BOSHQA ANTIVIRUS DASTURLARINI TIZIMDAN QIDIRISH

Ushbu etapda kompyuterga o'rnatilgan boshqa Antivirus tashuriy vositalarini jumladan "Kaspersky Laboratoriyasi" ilovalarin qidirish protsessi ko'rib chiqiladi.

Agar kompyuteringizda biron o'rnatilgan Antivirus dasturi aniqlansa, o'sha dastur haqida ro'yhat xavola

qilinadi .Dasturni oʻrnatishni davom ettirish uchun ularni tizimdan oʻchirib tashlash taklif etiladi.

Agar tizimda biz oʻrnatayotgan antivirusning bitta oldingi eski versiyasi aniqlansa ushbu versiyani oʻchirib tashlashdan oldin uning kalit fayli va boshqa parametrlarini saqlab qolish tavsiya etiladi.

Bu bilan yangi versiyaga kalit olish talab qilinmaydi va eskisini kalit sifatida ishlatish imkoniyati tugʻiladi.

Oʻrnatish ishlarini davom ettirish uchun **Далее** tugmasi bosiladi.

9. QADAM DASTURNING OʻRNATILISHINI TEKSHIRISH ISHLARINI SOʻNGI BOSQICHI

Ushbu etapda Kaspersky Antivirusining kompyuteringizga oʻrnatishning eng soʻngi pallasi xavola etiladi.

Boshlangʻich va tanlov boʻyicha oʻrnatish paytida При первоначальной и выборочной установке (5ch qadam) dasturda **Включить защиту модулей до начала установки** yozuvidagi bayroqchani olib tashlash tavsiya etilmaydi. Bu Kaspersky Antivirusining modulini ruxsat etilmagan foydalanuvchilarning oʻzgartirish kiritishidan saqlaydi. Dastur qayta oʻrnatilganda yoki qayta

tiklanadigan xollardagina bayroqchani olib turish tавfsiya etiladi.

O'rnatish ishlarini davom ettirish uchun **Далее** tugmasi bosiladi. Natijada dastur distributivlarining kompyuterga ko'chirilish priotsesi boshlanadi.

Antivirus o'rnatilish paytida amaldagi barcha tarmoq bog'lanishlari vaqtinchalik dastur tomonidan to'xtatiladi. Ushbu bog'lanishlar bir qancha vaqtdan so'ng yana ishga tushadi.

10. QADAM O'RNATISH ISHLARINI YAKUNLASH

Завершение **установки** oynasi Kaspersky Antivirusining kompyuterga o'rnatilib bo'lganligini xaqidagi axborotni o'z ichiga oladi.

Keyingi qadam – Kompyuteringizdagi axborotlarning xavfsizligini maksimal darajada ta'minlash uchun dasturni sozlashdan iborat .

11.QADAM DASTURNI AKTIVATSIYA QILISH

Kaspersky Antivirusini aktivatsiyasi, yuqorida aytilgandek agar Kasperskyning eski versiyasi mavjud bo'lsa va litsenziya muddati xali tugamagan bo'lsa ushbu kalitni o'chirmasdan ushbu versiyaga qo'llasa bo'ladi. Agar dastur endi o'rnatilayotgan bo'lsa u xolda **“Активация с**

помощью ключа” saxifasidagi **“Обзор”** tugmasi bosiladi. Shundan so’ng sizdan (.key) kengaytmali kalit faylining joylashgan manzilini ko’rsatish talab etiladi. Kalit fayl manzili ko’rsatilgan dan so’ng **“Далее”** tugmasi bosiladi.

Xarid qilingan kalit xaqidagi qisqacha axborot beruvchi saxifa ochiladi. O’rnatishni davom ettirish uchun ushbu saxifadagi **“Далее”** tugmasi bosiladi.:

Keyingi etapda dastur tizimdagi barcha sistemali fayllar va kataloglarni analiz qilib chiqadi. Bu esa keyinchalik ushbu analiz qilingan fayllarning xavfsizligini kuchli ta’minlash imkonini beradi.

Keyingi etapda Kaspersky Antivirusini kompyuterga o’rnatishning so’ngi pallasini namoyish qiluvchi oyna xavola qilinadi. Ushbu oynada sukunat bo’yicha **“Запустить Kaspersky internet Security”** punktida bayroqcha belgilangan bo’ladi va **“Завершить”** tugmasini bosganimizda o’rnatish ishlari oynasi yopiladi va Kaspersky dasturini ishga tushadi.

Adabiyotlar

- I. Ahmedov A., Taylaqov N. Informatika. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun darslik. — T.: O'zbekiston, 2002.
- II. «Informatika va hisoblash texnikasi asoslari» T.X.Holmatov, N.I.Tayloqov. "O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashryoti 2001 y.
- III. «Informatika va axborot texnologiyalar» A.Sattorov. Toshkent "O'qituvchi" –2002.
- IV. "Kompyuter bilan muloqotni o'rganamiz" Sh.Narimov, M.Najmiddinov. Toshkent "Moliya" – 2002 y.
- V. Raxmonqulova S.I. IBM shaxsiy kompyuterlarida ishlash.T., UUI, 1994Y
- VI. "Informatika fanidan amaliy mashqlar to'plami" A.Mahmudov Farg'ona 2003 y.